

Skoleberedskap

for en tryggere skolehverdag

Hva må skolene ha på plass for å være tilstrekkelig dimensjonert når det gjelder beredskap?

Hvordan kan skoler styrke sitt helhetlige beredskapssystem?

Mehrbod Nasseri

www.skoleberedskap.no

Agenda – helhetlig beredskapssystem

- **Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)**
Kartlegge og analysere
- **Beredskapsplan og tiltakskort**
Strukturert respons og klare roller
- **Beredskapsøvelse og kompetanseheving**
Trening, kurs og kontinuerlig forbedring

§ Lovpålagt risikovurdering i skoler

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt
- Forskrift om helse og miljø i skoler og barnehager (miljørettet helsevern)
- Opplæringsloven
- Internkontrollforskriften
- Arbeidsmiljøloven
- Krav om systematisk HMS-arbeid, risikovurdering og forsvarlighet
- Verneombud skal involveres i prosessen - Arbeidsmiljøloven § 3-1

Grunnlag for analysen

- Bruk lokale og nasjonale trusselvurderinger:
 - Kommunes helhetlige ROS-analyse
 - PSTs nasjonale trusselvurdering
 - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (Analyser av krisescenarier)
 - Politiets trusselvurdering
- Tidligere hendelser og erfaringer

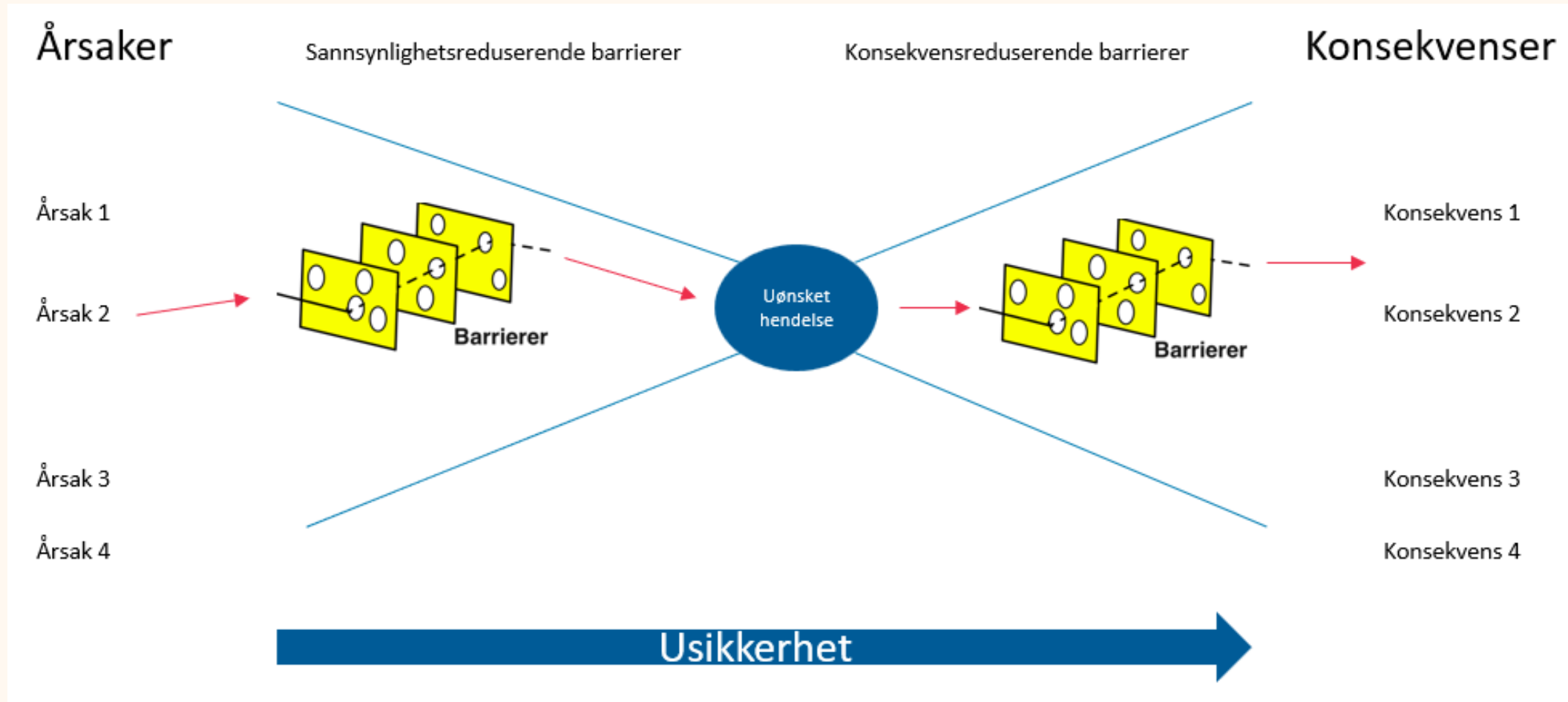

Praktisk gjennomføring på skolen

- Workshop ROS - samle ledelsen og verneombudet
- Kartlegg risikobildet: sårbarheter, trusler og verdier
- Identifiser alle hendelser som kan inntreffe på skolen eller i regi av skolen
- Estimert tid ca. 4 timer første gang
 - Størrelse på skolen, type skole, spesialscole, beliggenhet, aktiviteter, fag mm
 - X-antall hendelser
- Ulike risikovurderingsverktøy

Bow-tie modellen

Beredskapsområdet visualisert i en risikomatrix

RISIKOMATRISSE				
Konsekvens ➡ Sannsynlighet ↓	Ubetydelig	Mindre alvorlig	Alvorlig	Kritisk
Svært sannsynlig	•		• •	
Meget sannsynlig		•		
Sannsynlig	• •	• • •	• •	
Lite sannsynlig		• •		•

Beredskapsplan

- Basert på ROS-analysen
- Del 1: Operativ del
- Del 2: Administrativ del
- Del 3: Tiltakskort

Del 1: operativ del

- **Beredskapsgruppen på skolen - kontaktinformasjon:** Navn og telefonnummer til beredskapsgruppen
- **Roller og oppgaver:** Hvem gjør hva under en krise
- **Varslingsrutiner:** Hvordan varsles beredskapsgruppen, elever, ansatte, foresatte (telefon, SMS, varslingsystem)
- **Ressursoversikt:** Nødetater, helse, prest, Giftinformasjonen, Røde Kors, kommuneoverlege, psykososial bistand, mm

Del 2: administrativ del

- Formål med beredskapsplanen
- Definisjon av en kris?
- Fasene i krisehåndtering
- Beredskapsrom og alternativt rom
- Rutiner for mediehandtering
- Oppdateringsrutiner: Hvem har ansvar og hvor ofte revideres planen
- Beredskapsprinsippene (ansvar, likhet, nærhet og samvirke)

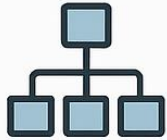

Beredskapsprinsippene

1. Ansvarsprinsippet

Den som har ansvar i normalsituasjon, har også ansvar i krisesituasjon.
Eksempel: Rektor har ansvar for skolens drift til vanlig, derfor har rektor også ansvar for beredskap og krisenåndtering.

2. Likhetsprinsippet

Organisasjonen skal være mest mulig lik i krise som i normal drift.
Eksempel: Skolens ledelse leder fortsatt skolen under krisen, men beredskapsroller aktiveres – ikke et helt nytt system.

3. Nærhetsprinsippet

Krisen skal håndteres på lavest mulig nivå, så nær hendelsen som mulig.
Eksempel: En voldshendelse på skolen håndteres først av skolens beredskapsgruppe, ikke av kommunen sentralt

4. Samvirkeprinsippet

Alle aktører skal samarbeide og koordinere innsatsen.
Eksempel: Skolen, politi, helsevesen og kommunen jobber sammen under en PLIVO-hendelse (pågående livstruende vold)

SKOLEBEREDSKAP

Del 3: Tiltakskort

Akutte hendelser (må alle ansatte kjenne – levende tiltakskort)

- Vold
- PLIVO/skoleskyting
- Brann
- Ulykke

Ikke-akutte hendelser (håndteres av ledelsen)

- Pandemi
- Bortfall av strøm, vann og elektronisk kommunikasjon
- Ekstremvær
- Andre hendelser som gir tid til planlegging

Beredskapsøvelse

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt
- For beredskapsgruppen på skolen
- Ulike typer beredskapsøvelse: refleksjonsøvelse, fullskalaøvelse, skrivebordsøvelse mm.
- Krisehåndtering – ivaretagelse av elever, ansatte, foresatte, media, mm.
- Ekstra ordinære hendelser:

Beredskapsverdiene: Liv/helse – Miljø – Økonomi – Omdømme

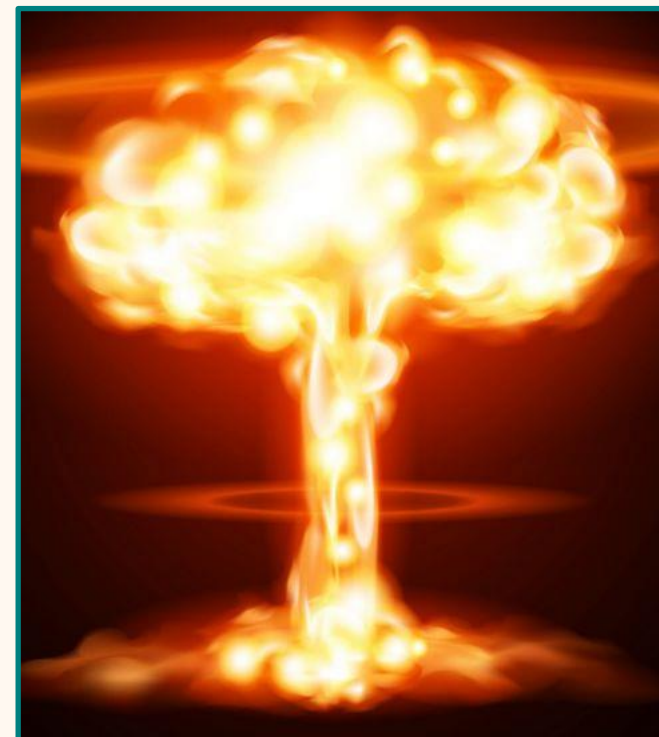
i prioritert rekkefølge

SKOLEBEREDSKAP

Kjennetegn på ekstraordinære hendelser og kriser:

- Krisen kommer overraskende
- Det er mangel på kontroll
- Vitale interesser står på spill
- Mang aktører er involvert
- Man er under tidspress
- Det er mangel på informasjon
- Det hersker usikkerhet
- Det er stor interesse og pågang fra utenforstående

Vold og trusler

- Fysisk og psykisk
- Omfang – flest tilfeller i barneskoler
- Innholdet i kurset:
 - Hva er vold og trusler?
 - Fyringsmodellen og toleransevinduet
 - Praktiske råd i en voldssituasjon
 - Lese signaler
 - Risikovurdering - Gjør helhetsvurderinger i forkant – Worst case scenario
 - Trusler via digitale medier
 - Case oppgaver
 - Nye regler om fysisk inngrep i Opplæringsloven
 - Fysiske / praktiske øvelser

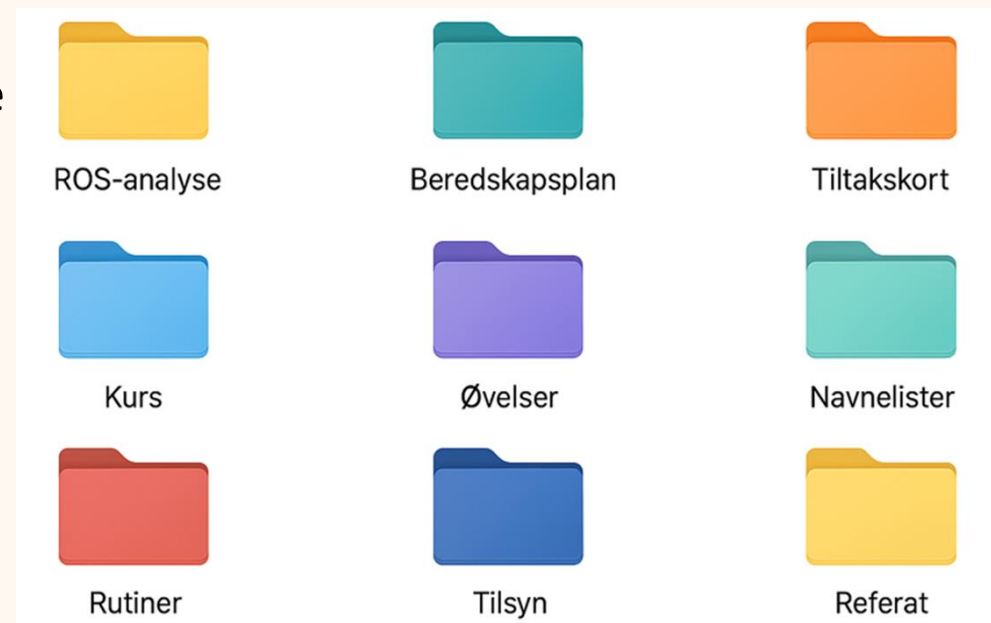
Pågående livstruende vold (PLIVO)

- PLIVO er en prosedyre for samvirke mellom politiet, brannvesenet og helsevesenet ved hendelser der det utøves livstruende vold mot flere personer
- Prosedyren ble utviklet for en bedret nasjonal beredskap etter terrorangrepet 22. juli 2011
- Erstattet "Skyting pågår" instruksen – som omhandlet kun skytevåpen
- En pågående situasjon hvor en eller flere gjerningspersoner utøver livstruende vold med våpen eller farlige gjenstander mot flere uskyldige personer
- Et skarpt oppdrag der politiet skal gå i direkte innsats for å nøytralisere gjerningspersonen (e), for å redde liv og begrense skade

Tips og råd:

- Lag eget system som vist på bildet
- Ta opp beredskap med jevne mellom rom i fellestiden eller på plandager med de ansatte
 - Tiltakskort, planverk, vold og trusler
 - Sikkerhetsbevisst – ukjente i skolen
 - Oppfordre ansatte til å skrive avvik og melde fra – god avvikskultur
 - Samarbeid tverretatlig
 - Inkluder nyansatte, vikarer, SFO, administrativt ansatte
- **Øke sikkerhetskulturen**

SKOLEBEREDSKAP

Mehrbod Nasseri

www.skoleberedskap.no

Mobil 40161739

Scan meg